

Izglītības un zinātnes
ministrija

Zinātnes politika Latvijā un zilā ekonomikastarptautiskajās pētniecības programmās

09/06/2021

SATURS

**Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas
pamatnostādnes 2021.-2027.gadam**

**Latvijas sekmes Apvārsnis 2020, NORDFORSK
un plānotais Apvārsnis Eiropa ietvarprogrammās**

ZINĀTNES POLITIKĀ GALVENAIS PAVEIKTAIS 2014.-2020. GADA PERIODĀ

Pasākums

01

2013.gada zinātnisko institūciju starptautiskā izvērtējuma rezultātu un rekomendāciju ieviešana zinātnes politikas plānošanā

Samazināta Latvijas zinātnes fragmentācija. Valsts finansēto institūciju skaits samazināts **no 40 uz 22**.

Zinātniskās darbības kvalitātes uzlabojums (salīdzinot ar 2019.gada rezultātiem)

02

Pētniecības ieguldījumu sasaiste ar RIS3 specializācijas stratēģijas īstenošanu (galvenie ieguldījumi koncentrēti 5 RIS3 specializācijas jomās)

Tematiska zinātnes specializācija jomās ar **augstāku pievienotās vērtības potenciālu**. Ciešāka zinātnes sasaiste ar uzņēmējdarbības P&A vajadzībām

03

Nacionāla mēroga pētniecības grantu konkursu neatkarīgas ārvalstu ekspertīzes ieviešana

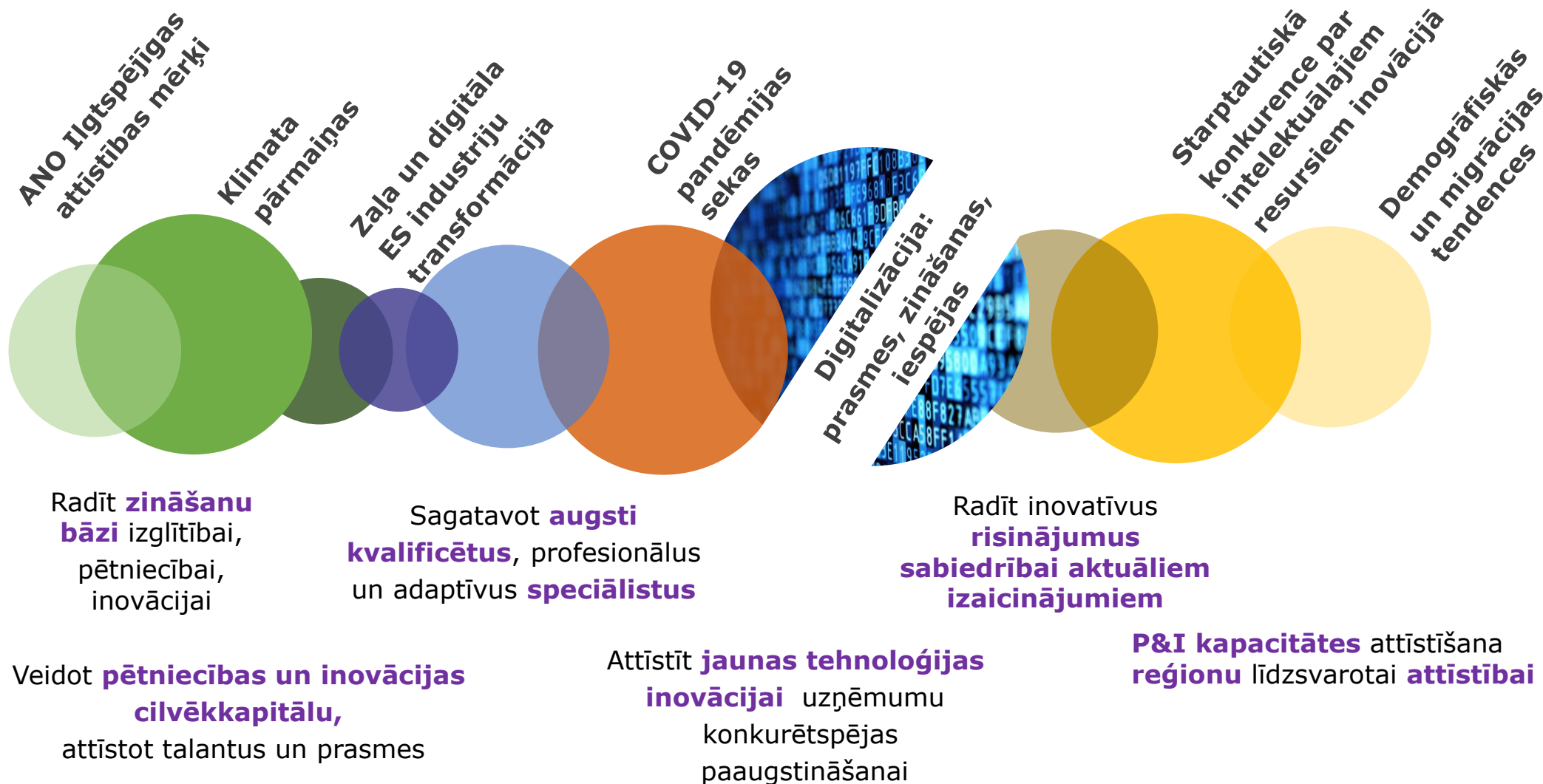

Labākās Eiropas prakses pārņemšana. **Caurspīdīgi P&A projektu konkursi**, kuru vērtēšanas principi neatšķiras no ES ietvarprogrammas Apvārsnis 2020 principiem

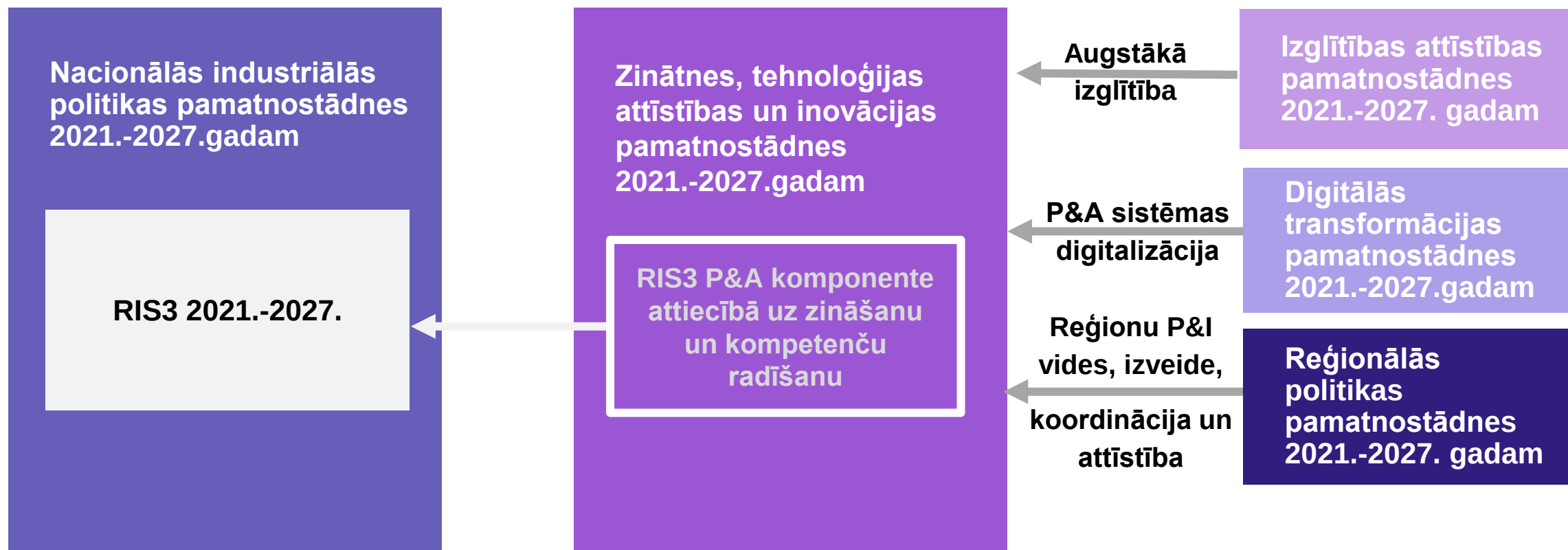
MŪSU KOPĪGIE IZAICINĀJUMI: P&I SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS KONTEKSTS

GLOBALĀS
TENDENCES

NACIONĀLĀS
PRIORITĀTES

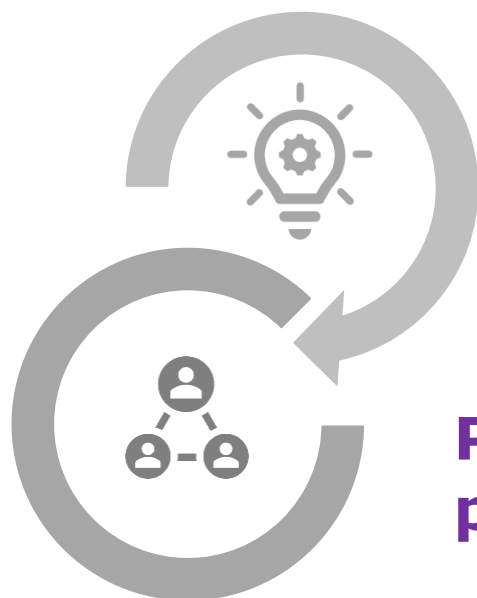
ZTAIP 2021-2027 LOMA UN SAIKNES AR CITU NOZARU PAMATNOSTĀDNĒM

ZTAI POLITIKAS 2021-2027 MĒRĶIS UN APAKŠMĒRĶI

Sekmēt gudras, tehnoloģiski attīstītas un inovatīvas sabiedrības attīstību Latvijā

**Attīstīt pētniecības izcilību
un starptautisko sadarbību**

**Paaugstināt inovācijas kapacitāti, zināšanu un
pētniecības sociālo un ekonomisko vērtību**

ZTAI POLITIKAS RĪCĪBAS PLĀNS

1. APAKŠMĒRĶIS: ATTĪSTĪT PĒTNIECĪBAS IZCILĪBU UN STARPTAUTISKO SADARBĪBU

RV1.2 P&A infrastruktūra pētniecības izcilībai un inovācijai

- Attīstīt **pētniecības infrastruktūras**, t.sk. digitālās infrastruktūras RIS3 izcilības centros
- **Jaunu izcilības centru** attīstīšana RIS3 jomās
- Dalība **ESFRI**
- **Aktualizēt** nacionāla mēroga **pētniecības infrastruktūru ceļa karti**

RV1.3 Starptautiskā mobilitāte, izcilības piesaiste un sadarbība

- Akadēmiskā personāla (t.sk. doktorantu) **mobilitāte**
- **Ārvalstu** akadēmiskā **personāla piesaistīšana** Latvijai (t.sk. sadarbība ar diasporu)
- **Sadarbība** augstākajā izglītībā, pētniecībā un inovācijā starp **Baltijas valstīm un Baltijas jūras reģiona valstīm**
- Latvijas **dalība** starptautiskās P&I programmās, t.sk. **“Apvārsnis Eiropa”**

2. APAKŠMĒRĶIS: PAAUGSTINĀT INOVĀCIJAS KAPACITĀTI, ZINĀŠANU UN PĒTNIECĪBAS SOCIĀLO UN EKONOMISKO VĒRTĪBU

RV 2.2. Zināšanu un tehnoloģiju pārnese inovācijas attīstīšana

➤ P&I projektu īstenošana

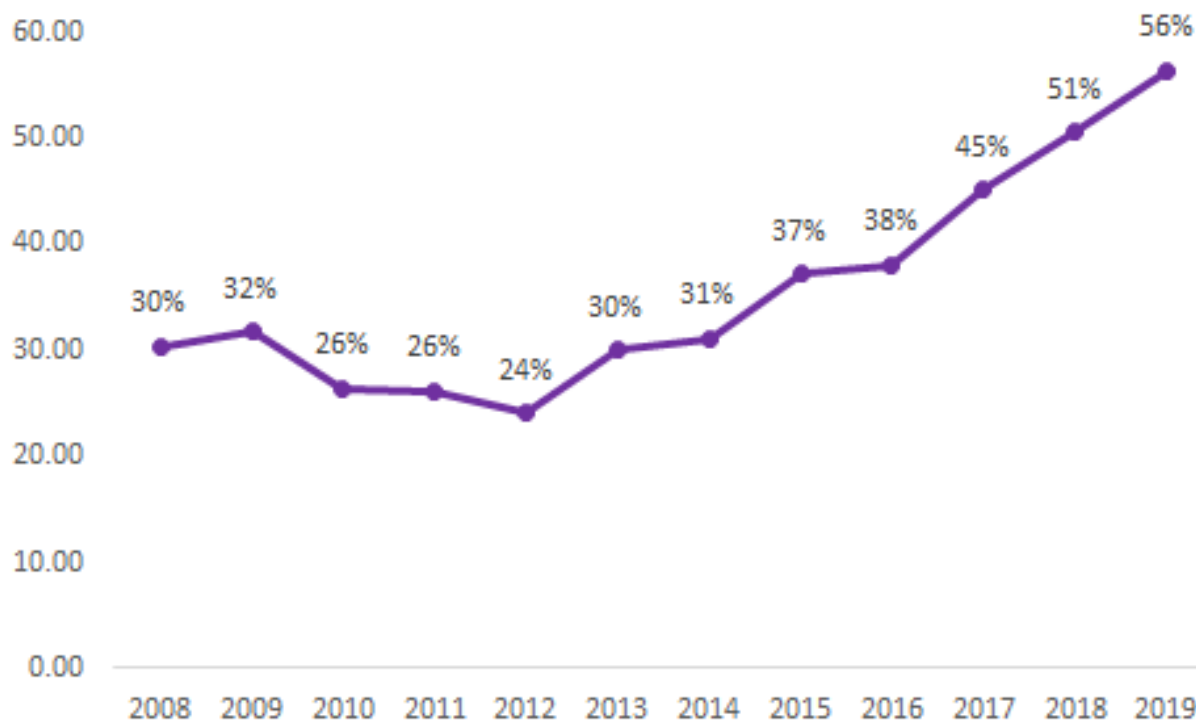
P&I infrastruktūru pieejamības un koplietošanas nodrošināšana demonstrācijas un pilotprojektu īstenošanai RIS3 specializācijas jomu, RIS3 stratēģisko ekosistēmu un reģionālo zināšanu un inovācijas platformu attīstībai, t.sk. atvērto laboratoriju veidā

RV2.3. Sadarbība starp pētniecības vidi un publisko sektoru

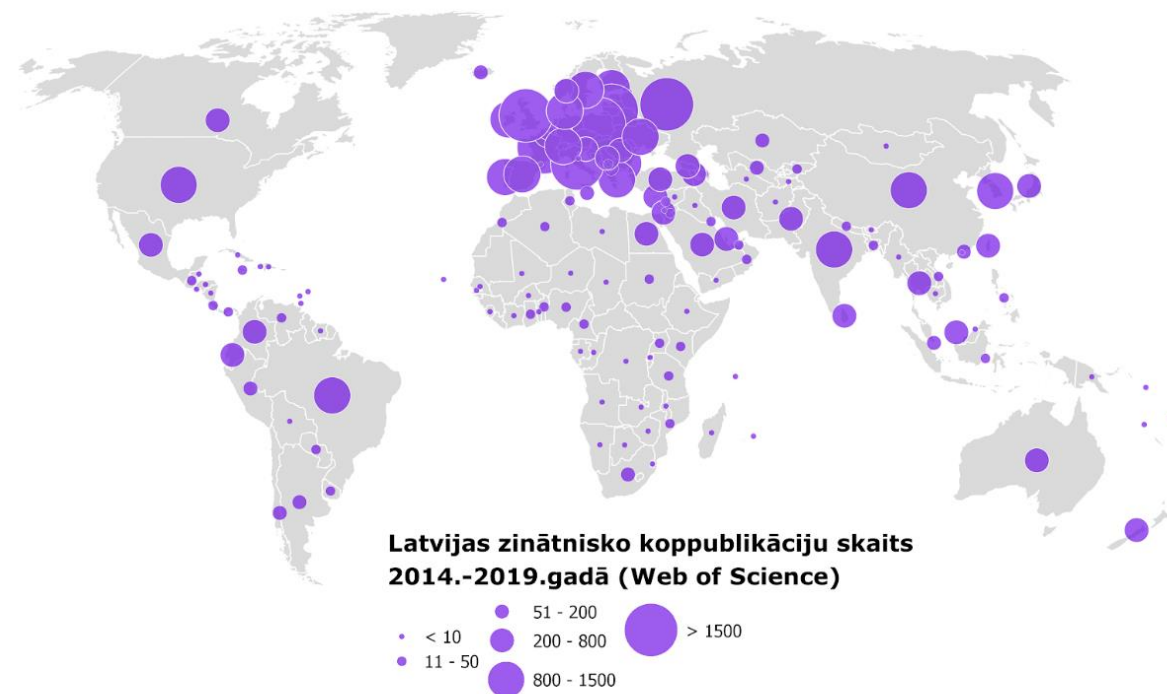
➤ Publiskā sektora pasūtījums P&I (VPP, inovācijas iepirkums)

➤ Veicināt atvērtas, drošas un sadarbspējīgas publisko datu infrastruktūras attīstību un pieejamību P&I vajadzībām

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA – PROGRESS, BET VĒL IR PAMATS TURPMĀKAI IZAUGSMEI

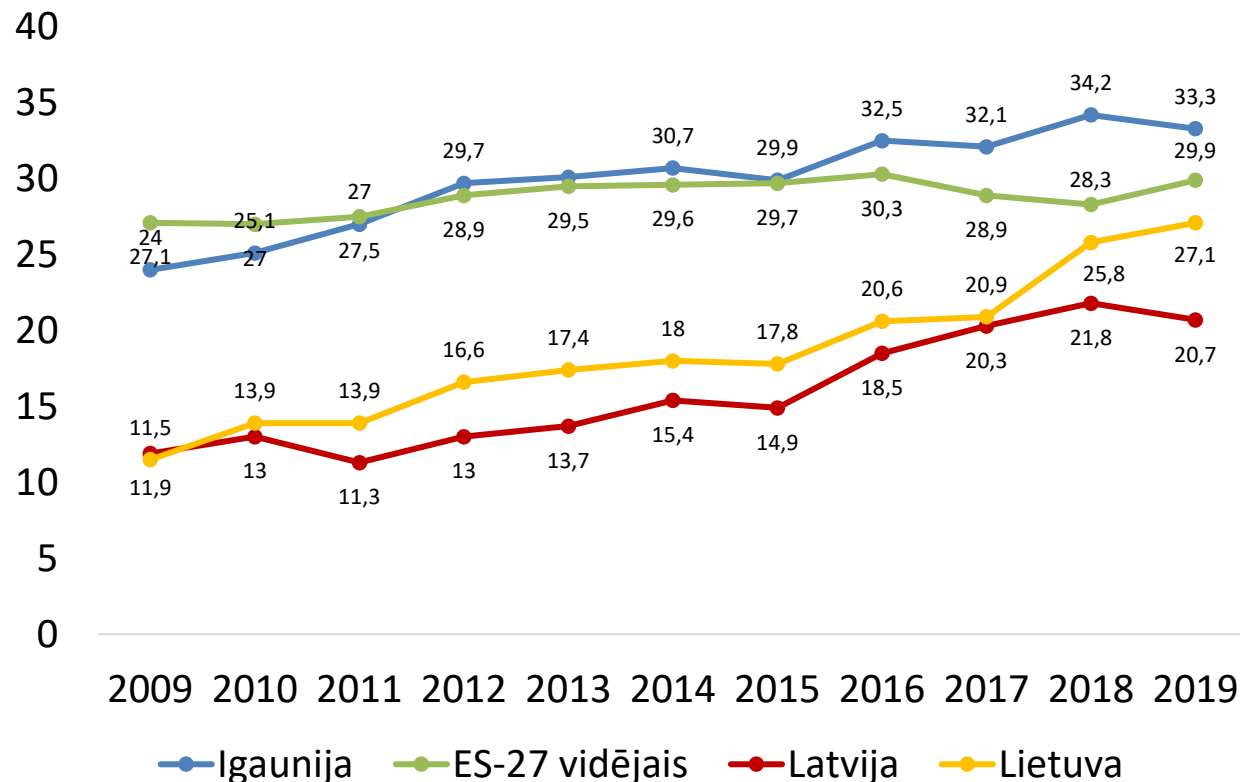
Latvijas starptautisko koppublicāciju īpatsvars no 2008. līdz 2019. gadam (Avots: *Web of Science*)

Latvijas starptautisko koppublicāciju skaits ģeogrāfiskā griezumā no 2014. līdz 2019. gadam (Avots: *Web of Science*)

ZINĀTNISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI – IZCILĪBAS PIEAUGUMS

Zinātnisko publikāciju īpatsvars starp top
10 % citētākajiem nozares žurnāliem
(CiteScore)

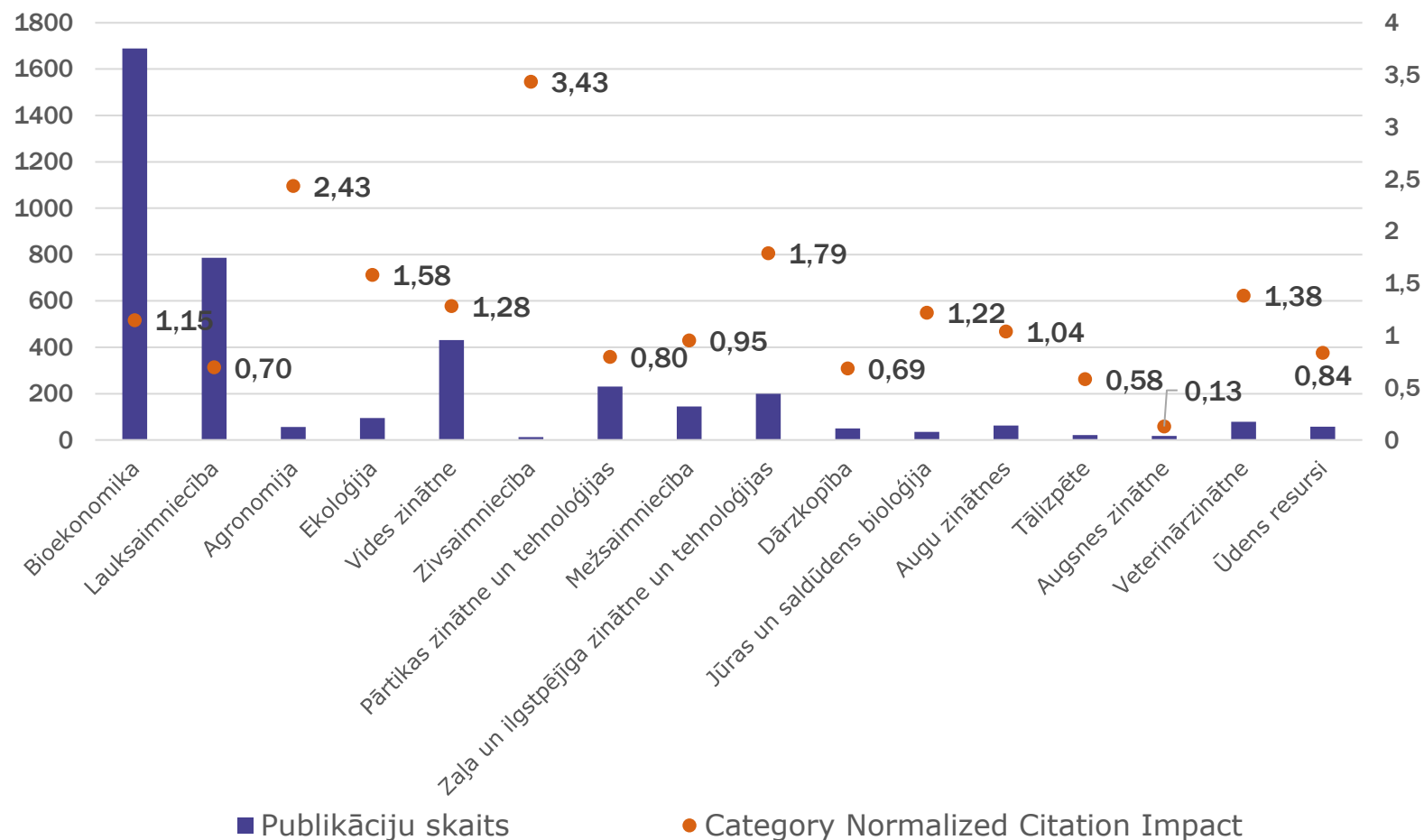

Zinātnes izcilības rādītājos Latvija
joprojām **būtiski** atpaliek no
vidējā Eiropas līmeņa.

Baltijas valstu līmenī atpaliekam
no Igaunijas, taču līdz
2027.gadam Lietuvas līmenis ir
sasniedzams

ZINĀTNISKĀ IZCILĪBA BIOEKONOMIKAS TĒMĀS

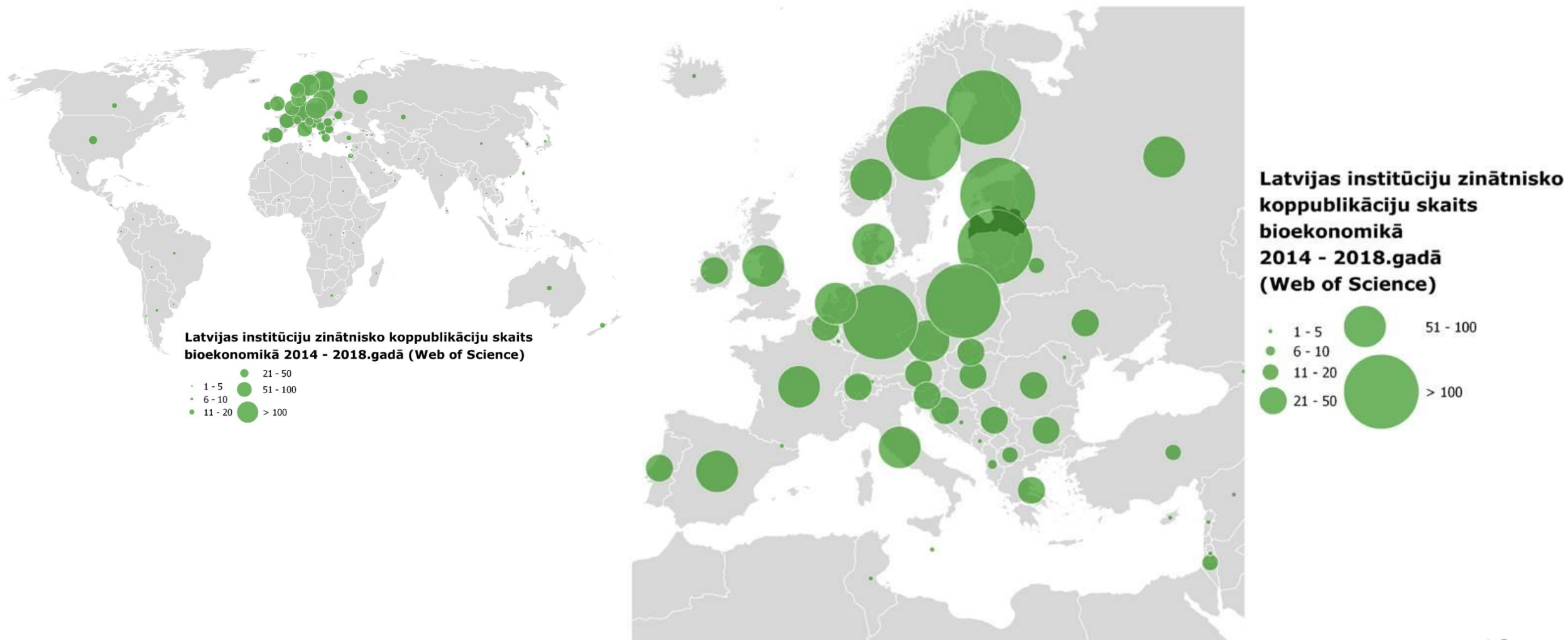
Publikāciju kopskaits un *Normalized Citation Impact* salīdzinājumā starp Bioekonomikas tēmām (Web of Science, 2014.–2018. gads)

Zinātniskā izcilība un kapacitāte vērojama tēmā "Zaļa un ilgtspējīga zinātne un tehnoloģijas" – iesaistīts plašs spektrs ZI.

Zivsaimniecības, saldūdens un jūras bioloģijas u.c. tēmās kvalitāte ir virs ES vidējās, bet ir vieta kapacitātes audzēšanai.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA BIOEKONOMIKAS TĒMĀS

APVĀRSNIS 2020 REZULTĀTI – LĪDZ ŠIM LABĀKIE ES IETVARPROGRAMMU REZULTĀTI

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

	5.IP (1999- 2002)	6.IP (2002- 2006)	7.IP (2007- 2013)	Apvārsnis 2020 (2014-2020)*
Projektu pieteikumu skaits	667	1027	1127	2809
Dalību skaits projektu pieteikumos	776	1206	1424	3427
Atbalstītie projekti	178	217	240	402
Dalību skaits atbalstītajos projektos	204	258	337	499
Projektu koordinatori	2	11	30	49
Sekmības līmenis	26.7 %	21.1 %	21.3 %	14.3 %
EK finansējums (EUR, miljoni)	14.6	21.6	49.04	112.9

* eCORDA dati uz 2021.gada janvāri - maiju

Latvijā ir salīdzinoši augsts Apvārsnis 2020 atdeves rādītājs attiecībā pret P&A sistēmā ieguldīto finansējumu, sekmības paaugstināšanai būtiski stiprināt kompetences un veidot starptautiskos kontaktus

Bioekonomikas klasterī Latvijai:

60 A2020 projektos 8 M EUR
Finansējuma intensitāte 0,32 %
no visa klastera finansējuma
P&I projektiem 53 %

SEKMES NORDFORSK PROGRAMMĀ “ILGTSPĒJĪGA AKVAKULTŪRA”

platforma ziemeļvalstu
kooperācijai pētniecībā

2020 konkursa “Ilgenspējīga
akvakultūra” mērķi:

- ✓ zināšanas un risinājumi ilgtspējīgai sauszemes un jūras lašu dzimtas sugu akvakultūrai Ziemeļvalstīs.
- ✓ atbildīgas pētniecības un inovācijas perspektīvas ilgtspējīgā akvakultūrā Ziemeļvalstu kontekstā, tostarp daudzveidību, iekļaušanu, atvērtumu un caurredzamību.

25 projektu iesniegumi , **406** partneri
Budžets: **7 M EUR**, maks. **1 M EUR** projektam
9 finansēti projekti

Latvijas sekmes:

2 projektu iesniegumi virs kvalitātes sliekšņa

1 finansēts projekts:

Non-Food Organic Resources-based feeds optimised for salmon until post-smolt stages (NON-Fôr) (Norvēģija, Dānija, Latvija RTU VASSI)

APVĀRSNIS EIROPA 6. KLASTERA "PĀRTIKA, BIOEKONOMIKA, DABAS RESURSI, LAUKSAIMNIECĪBA UN VIDE" VIRZIENI:

Impact 31 Climate neutrality and adaptation to climate change

- Destination 5 – Land, oceans and water for climate action

Impact 32 Preservation and restoration of biodiversity and ecosystems

- Destination 1 – Biodiversity and Ecosystem Services

Impact 33 Sustainable and circular management of natural resources; tackling pollution; bioeconomy

- Destination 3 – Circular economy and bioeconomy sectors
- Destination 4 – Clean environment and zero pollution

Impact 34 Food and nutrition security for all from sustainable food systems from farm to fork

- Destination 2 – Fair, healthy and environmentally-friendly food systems from primary production to consumption

Impact 35: Balanced development of rural, coastal and urban areas

- Destination 6 – Resilient, inclusive, healthy and green rural, coastal and urban communities

Impact 36: Innovative governance models enabling sustainability, environmental observation

- Destination 7 – Innovative governance, environmental observations and digital solutions in support of the Green Deal

APVĀRSNIS EIROPA 6. KLASTERA "PĀRTIKA, BIOEKONOMIKA, DABAS RESURSI, LAUKSAIMNIECĪBA UN VIDE" PARTNERĪBAS (TEMATISKĀS PLATFORMAS):

2021. / 2022. gadā

- 30.** Rescuing biodiversity to safeguard life on Earth
- 31.** A climate neutral, sustainable and productive Blue Economy
- 33.** Circular bio-based Europe
- 34.** Water4All: Water security for the planet

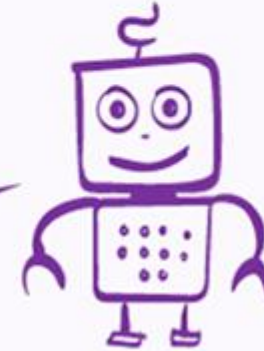
2023. / 2024. gadā

- 27.** Accelerating farming systems transition
- 28.** Animal health
- 29.** Environmental Observations for a sustainable EU agriculture
- 32.** Safe and Sustainable Food System for People, Planet & Climate

EUROPEAN RESEARCH & INNOVATION DAYS

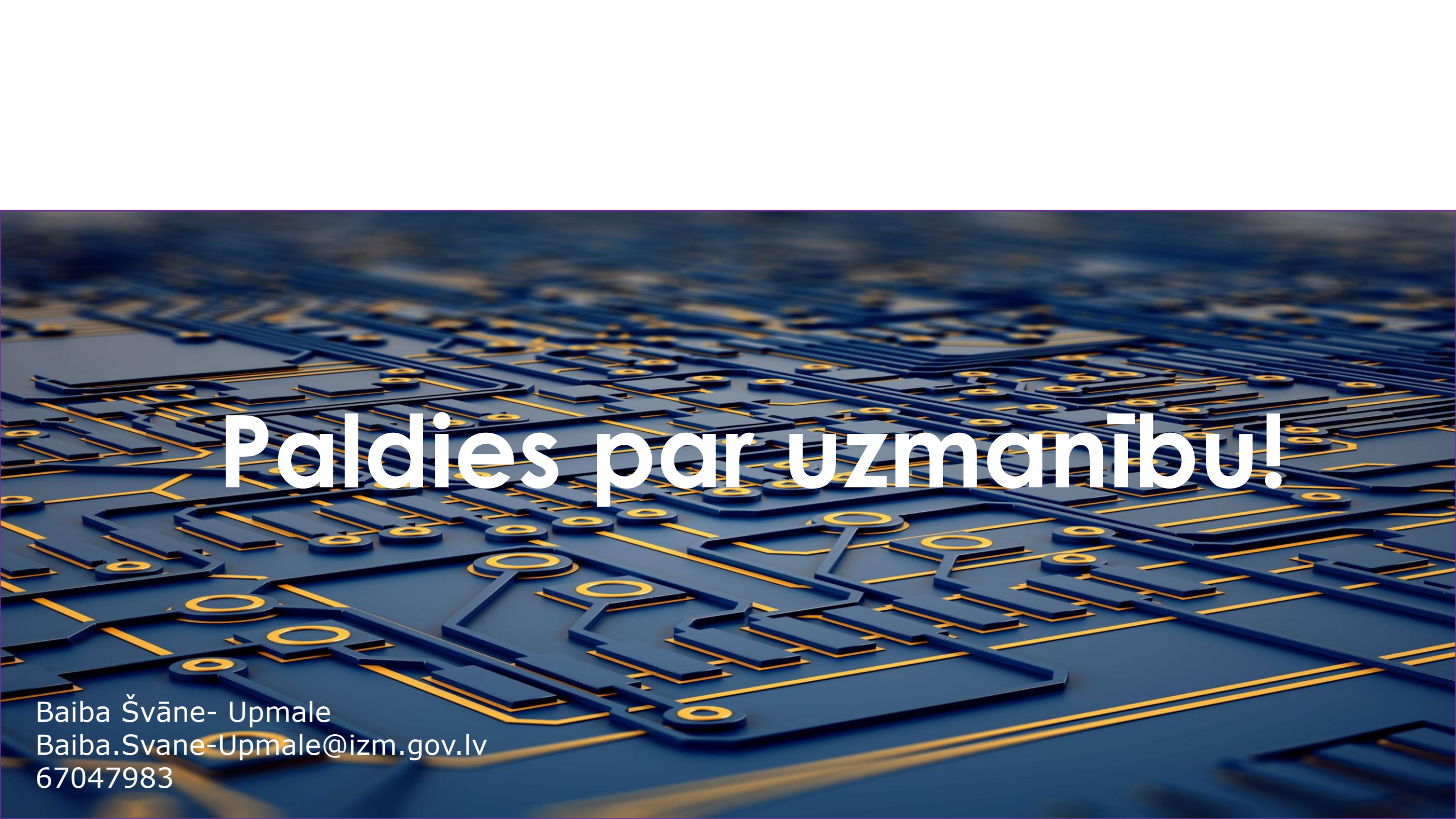
23 → 24
JUNE 2021

DIGITAL EVENT

#RiDaysEU

!! The registration is open: <https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/events/upcoming-events/research-innovation-days>.

Paldies par uzmanību!

Baiba Švāne- Upmale
Baiba.Svane-Upmale@izm.gov.lv
67047983